

ŠTA SVETO PISMO UČI O SVETOJ TROJICI?
Petar Petrović

АТАНАСИЈЕВО ВЕРОИСПОВЕДАЊЕ

Quicumque vult

1 Свако ко хоће да га Бог спасе треба да се пре свега држи опште вере. 2 Без сумње ће отићи у вечну пропаст ко ову веру не сачува потпуну и неизвитоперену.

3 Ово је та општа вера: ми поштујемо једног Бога у тројници и тројицу у јединици, 4 не мешајући лица нити раздвајајући суштине, 5 јер једно је лице Оца, друго је лице Сина, а друго Светога Духа. 6 Ипак је једно Божанство Оца и Сина и Светога Духа, једнака им је слава и њихово величанство има заједничку вечност.

7 Какав је Отац, такав је Син, такав је и Свети Дух: 8 Отац није створен, Син није створен, Свети Дух није створен; 9 Отац се не да обухватити, Син се не да обухватити, Свети Дух се не да обухватити; 10 Отац је вечан, Син је вечан, Свети Дух је вечан; 11 па ипак нису три вечна, него је један вечан; 12 такође нису три нестворена, нити три необухватна, него је један нестворен и један необухватан. 13 На сличан начин Отац је свемоћан, Син је свемоћан, Свети Дух је свемоћан; 14 па ипак нису три свемоћна, него је један свемоћан. 15 Тако Отац је Бог, Син је Бог, Свети Дух је Бог; 16 па ипак нису три Бога, него је један Бог. 17 Тако Отац је Господ, Син је Господ, Свети Дух је Господ; па ипак нису три Господа, него је један Господ.

18 И као што нас хришћанска истина обавезује да признамо да је свако лице по себи Бог и Господ, тако нам наше опште вероисповедање забрањује да називамо три Бога или три Господа.

19 Оца нико није начинио: нити је створен, нити је рођен. 20 Син потиче само од Оца: није начињен нити је створен, али је рођен. 21 Свети Дух је од Оца и

Сина: није начињен, нити је створен, нити рођен, него
происходи. 22 Према томе: Отац је један – нису три
оца, Син је један – нису три сина, Свети Дух је један –
нису три света духа.

23 И у овој Тројици нико није испред ни иза
другога, нити је ко већи или мањи од другога, 24 него
сва три лица имају заједничку вечност и исту
једнакост. Тако, као што је претходно речено,
поштујемо тројицу у јединици и јединицу у тројици. 25
Дакле, ко хоће да га Бог спасе, нека овако мисли о
Светој Тројици.

26 Даље – за вечно спасење потребно је да човек
исправно верује о утеловљењу Господа нашега Исуса
Христа. 27 А права вера је: верујемо и исповедамо да
је Господ наш Исус Христ Син Божији, како Бог исто
тако и човек. 28 Из суштине Очевог он је Бог, рођен
пре него је настало време, а из суштине своје матере
он је човек, рођен у времену. 29 Савршени Бог,
савршени човек, који се састоји из разумне душе и
човечије пути, 30 једнак Оцу по божанској природи, а
мањи од Оца по човечијој природи. 31 Иако је и Бог и
човек, то нису два Христа, него један. 32 Он је један –
не зато што се Божанска природа преобратила у пут,
него зато што је Бог узео човечанску природу на себе.
33 Он је један – не зато што су се помешале суштине,
него зато што је јединствена личност. 34 Јер као што
су једно разумна душа и пут човекова, тако су Бог и
човек један Христ.

35 Он је страдао за спасење наше, сишао у Ад,
устао из мртвих, 36 узнео се на небеса и седи с десне
стране Очевог, одакле ће доћи да суди живима и
мртвима. 37 О његову доласку сви ће људи морати да
ускрсну у телима својим и да дају рачуна о својим
делима: 38 и који су чинили добра отићи ће у живот
вечни, а који су чинили зла у огањ вечни. 39 Ово је

општа вера. Не може се спасти нико ко се верно и чврсто не држи ове вере.

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу. Како је било на почетку, тако и сада и у векове векова. Амин.

NAJTEŽA stvar u vezi Hrišćanskog koncepta Trojstva (Sv.Trojice) je taj da ne postoji način da se ono adekvatno objasni. Trojstvo je koncept koji je za bilo koje ljudsko biće nemoguće u potpunosti shvatiti, a kamoli objasniti. Bog je definitivno veći od nas, samim tim ne treba da očekujemo da smo u stanju da ga u potpunosti razumemo. Biblija uči da je Otac Bog, da je Isus Bog i da je Sveti Duh Bog. Biblija takođe uči da postoji samo jedan Bog. Iako možemo da shvatimo neke odnose između različitih osoba Trojstva, u krajnjoj liniji, ono je neshvatljivo ljudskom umu. Međutim to ne znači da ono nije tačno ili da se ne osniva na Biblijskom učenju.

Imajte na umu dok proučavate ovu temu da reč „Trojstvo“ nije korišćena u Pismu. Ovo je termin koji je korišćen u pokušaju da se opiše trojedini Bog, činjenica da postoje 3 koegzistirajuće, večne osobe koje čine Boga. Treba da shvatite da ovo NIJE ni na koji način sugestija o 3 Boga. Trojstvo je 1 Bog u tri osobe. Ne postoji ništa pogrešno ako se koristi termin „Trojstvo“ iako reč nije nađena u Bibliji.

Jednostavnije je reći reč „Trojstvo“ nego „3 koegzistirajuće večne osobe koje čine Boga.“ Ako ovo predstavlja problem za tebe, možeš da razmotriš ovo: reč deda nije korišćena u Bibliji isto tako. A opet, mi znamo da je bilo deda u Bibliji. Avram je bio deda Jakovu. Tako da, nemoj da se zakačiš samo za termin „Trojstvo“. Ono što je stvarno bitno, je da koncept predstavljen rečju „Trojstvo“ postoji u Pismu. Uz ovaj širok uvod, biće dati Biblijski stihovi u diskusiji o Trojstvu.

1) **Postoji jedan Bog:** „Čuj, Izraele, Gospod, naš Bog, jedan je Gospod.“ (Peta Mojsijeva 6:4); „...nema drugoga Boga, sem jednoga.“ (1 Korinćanima 8:4); „Posrednika pak

nema tamogde je samo jedan, a Bog je jedan.“ (Galatima 3:20); „Jer Bog je jedan i jedan je posrednik između Boga i ljudi, čovek Isus Hristos.“ (1 Timoteju 2:5).

2) Trojstvo podrazumeva tri Ososbe: „U početku stvori Bog nebesa i zemlju.“ (Prva Mojsijeva 1:1); „Zatim Bog reče: Načinimo čoveka po svojoj slici, sličnog nama, i neka vlada nad morskim ribama, nad stvorenjima koja lete po nebu, nad stokom, nad svom zemljom i nad svim drugim životinjama što se miču po zemlji.“ (1:26); „Zatim je Gospod Bog rekao: Evo, čovek je postao jedan od nas u poznavanju dobra i zla...“ (3:22); „Hajde da siđemo i da im napravimo pometnju u jeziku tako da ne razumeju jedan drugoga.“ (11:7); „I čuo sam Gospodnji glas kako kaže: Koga ću poslati? Ko će za nas ići?...“ (Isaija 6:8); „Pristupite k meni i čujte. Od početka nisam tajno govorio. Od vremena kada je počelo da se događa ono što je rečeno bio sam tamo...“ (48:16); „Duh Suverenog Gospoda na meni je, jer me je Gospod pomazao da objavim dobru vest krotkima...“ (61:1); „A kad je Isus kršten, iziđe odmah iz vode. I gle, otvoriše se nebesa i vide Duha Božijeg gde silazi kao golub i ide na njega. I gle, glas sa nebesa govoraše: ovo je Sin moj ljubljani, koji je po mojoj volji.“ (Matej 3:16-17); „Zato idite i naučite sve narode mojim učenicima, krsteći ih u ime Oca i Sina i Svetoga Duha.“ (Matej 28:19); „Blagodat Gospoda Isusa Hrista i ljubav Božija i zajednica Duha Svetoga sa svima vama.“ (2 Korinćanima 13:14). U odlomcima iz Starog zaveta, poznavanje Jevrejskog je od pomoći. U prvoj Mojsijevoj 1:1, imenica „Elohim“ je korišćena u množini. U Prvoj Mojsijevoj 1:26; 3:22; 11:7 i Isaiji 6:8, korišćena je zamenica „nas“ (mi) u množini. Nema sumnje da „Elohim“ i „nas“ se odnosi na više od dve osobe. Na Engleskom, postoje samo dve forme, jednina i množina. U Jevrejskom, postoje, jednina, dvojina i množina. Dvojina je SAMO za

dva. U jevrejskom ova dvojna forma je kororišćena za stvari koje dolaze u paru kao oči, uši, i ruke. Reč „Elohim“ i zamenica „nas“ su u množini – definitivno više od dva – i mora se odnositi na tri ili više (Otac, Sin i Sveti Duh).

U Isaiji 48:16 i 61:1, Sin govori o Ocu i Svetom Duhu. Uporedite Isaiju 61:1 sa Lukom 4:14-19 da vidite da je to Sin koji govori. Matej 3:16-17 opisuje događaj Isusovog křištenja. U ovom se vidi Bog Sveti Duh kako silazi na Boga Sina dok Bog Otac proglašava svoje zadovoljstvo Sinom. Matej 28:19 i 2 Korinćanima 13:14 su primeri 3 različite osobe Trojstva.

3) Članovi Trojstva prepoznaju jedan drugog kao jedno u različitim pasusima: U Starom zavetu, „GOSPOD“ je prepoznat od „Gospoda“ (Prva Mojsijeva 19:24; Osija 1:4). „GOSPOD“ ima „Sina“ (Psalam 2:7, 12; Priče Solomonove 30:2-4). Duh je prepoznat od „GOSPODA“ (Četvrta Mojsijeva 27:18) i od „Boga“ (Psalam 51:10-12). Bog Sin je prepoznat od Boga Oca (Psalam 45:6-7; Jevreji 1:8-9). U Novom Zavetu, u Jovanu 14:16-17 Isus govori Ocu o slanju Pomoćnika, Duha Svetog: „I ja ću moliti Oca, pa će vam dati drugog pomagača-utešitelja da bude sa vama doveka, Duha istine, koga svet ne može da primi, jer ga ne vidi i ne poznaje; vi ga poznajete, zato što boravi kod vas i biće u vama.“ Ovo pokazuje da Isus nije sebe smatrao Ocem ili Svetim Duhom. Uzmite u obzir sva druga mesta u Evandeljima kada Isus govori sa Ocem. Da li je On pričao sam sa sobom? Ne. On je govorio sa drugom osobom Trojstva - Ocem.

4) Svaka osoba Trojstva je Bog: Otac je Bog: „...jer je njega potvrdio Bog Otac.“ (Jovan 6:27); „...blagodat vamimirod Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista.“

(Rimljani 1:7); „Koji su izabrani po providenju Boga Oca, osvećenjem Duha, na pokornost i kropljenje krvlju Isusa Hrista: blagodat vam i mir u izobilju.“ (1 Petrova 1:2). Sin je Bog: „U početku beše Reč Božija, i ta Reč beše u Boga, i Bog beše Reč. I Reč se ovaploti i stanova među nama, i gledasmo slavu, slavu kao jedinorodnoga od Oca, punog blagodati i istine. Boga niko nikad nije video; jedinorodni Bog, koji je u Očevom krilu, on ga objavi.“ (Jovan 1:1,14.18); „Čiji su oci, od kojih potiče i Hristos po telu, koji je nad svima Bog – blagosloven u sve vekove, amin.“ (Rimljani 9:5); „Jer u njemu telesno obitava sva punina Božanstva.“ (Kološani 2:9); „Za Sina pak: Tvoj presto, Bože, stoji u sve vekove i žezlo pravosti je žezlo tvoga carstva.“ (Jevreji 1:8); „Ali znamo da je Sin Božiji došao i ao nam razum da poznajemo Istinitoga; mi i jesmo u Istinitome, u Sinu njegovom Isusu Hristu.“ (1 Jovanova 5:20). Sveti Duh je Bog: „A Petar mu reče: Ananija, zašto je satana ispunio tvoje srce – da slažeš Duha Svetoga i da zadržiš za sebe deo novca od prodaje njive? Zar ne bi i dalje ostala tvoja, i kad je prodana, zar nije bila u tvojoj vlasti? Zašto si u svom srcu naumio to delo? Nisi slagao ljudima, nego Bogu.“ (Dela 5:3-4); „Zar ne znate da ste hram Božiji i da Duh Božiji obitava u vama?“ (1 Korinćani 3:16) (Onaj koji prebiva je Sveti Duh – Rimljani 8:9; Jovan 14:16-17; Dela 2:1-4).

5) **Potčinjenost unutar Trojstva:** Pismo pokazuje da je Sveti Duh potčinjen Ocu i Sinu a Sin je potčinjen Ocu. Ovo je jedan unutrašnji odnos koji ne poriče božanstvo bilo koje osobe Trojstva. Ovo je jednostavno oblast u kojoj naš ograničen um ne može da razume sve što se tiče beskonačnog Boga. U vezi Sina vidi: Luka 22:42; Jovan 5:36; Jovan 20:21; 1 Jovanova 4:14. U vezi Duha vidi: Jovan 14:16; 14:26; 15:26; 16:7 i posebno Jovan 16:13-14.

6) **Uloge individualnih članova Trojstva:** Otac je krajnji izvor ili uzrok:

1) univerzuma

„Ali mi imamo jednoga Boga Oca, od koga je sve i za koga smo mi, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz koga je sve postalo, pa i mi – njegovim posredstvom.“

(1 Korinćanima 8:6); „Dostoja si, Gospode i Bože naš, da primiš slavu i čast i silu, jer ti si stvorio sve i tvojom voljom sve beše i sve bi stvoreno.“ (Otkrivenje 4:11);

2) božanskog otkrivenja

„Otkrivenje Isua Hrista, koje mu dade Bog – da pokaže svojim služiteljima šta ima uskoro da se zbude, te pokaza i po svom anđelu posla svome služitelju Jovanu.“

(Otkrivenje 1:1);

3) spasenja

„Jer Bog je tako zavoleo svet daje svog jedinorodnog Sina dao, da svaki – ko veruje u njega – ne propadne, nego da ima večni život. Bog, naime, nije poslao Sina u svet da sudi; a ko ne veruje – već je osuđen, što nije verovao u ime jedinorodnoga Sina Božijeg.“ (Jovan 3:16-17); i

4) Isusovog ljudskog dela

„A Isus im odgovori: Otac moj stalno radi, pa radim i ja. Zar ne veruješ da sam ja u Ocu, i Otac u meni? Reči koje vam govorim ne govorim sam od sebe; Otac, koji ostaje u meni, on čini dela.“ (Jovan 5:17; 14:10).

Otac je taj koji INICIRA sve ove stvari.

Sin je posrednik kroz koga Otac čini sledeće stvari:

1) stvaranje i održavanje univerzuma

„ali mi imamo jednoga Boga Oca, od koga jesve i za koga smo mi, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz koga je sve

postalo, pa i mi – njegovim posredstvom.“ (1 Korinćanima 8:6); „Sveje kroz nju postalo, i ništa, što je postalo, nije postalo bez nje.“ (Jovan 1:3);

„Jer je u njemu stvoreno sve što je na nebesima i na zemlji, sve vidljivo i nevidljivo, bilito prestoli, ili gospodstva, ili poglavarstva, ili vlasti; sve je njegovim posredstvom stvoreno – i za njega. I on je pre svega i sve u njemu ima svoje postojanje.“ (Kološanima 1:16-17);

2) božansko otkrovenje

„U početku beše Reč Božija, i ta Reč beše u Boga, i Bog beše Reč.“ (Jovan 1:1); „Sve mi je predao moj Otac, i niko ne poznaje Sina do Otac, niti Oca ko poznaje do Sin, i kome hoće da otkrije.“ (Matej 11:27); „Imam još mnogo da vam govori, ali sada ne možete da podnesete. A kad on dođe, Duh istine, uputiće vas u svu istinu; jer neće govoriti sam od sebe, nego će govoriti ono što sluša, i najaviće vam što će doći. On će me proslaviti, jer će uzeti od mojega i javiti vam. Sve što Otac ima – moje je; zbog toga rekoh da će uzeti od mojega i vama javiti.“ (Jovan 16:12-15); „Otkrivenje Isusa Hrista, koje mu dade Bog – da pokaže svojim služiteljima šta ima uskoro da se zbude, te pokaza i po svom anđelu posla svome služitelju Jovanu.“ (Otkrivenje 1:1); i

3) spasenje

„Jer Bog je u Hristu pomirio svet sa sobom, ne uračunavajući im njihove prestupe i metnuvši u nas reč pomirenja.“ (2 Korinćanima 5:19); „Ona će roditi sina i ti ćeš mu dati ime Isus, jer će on spasti narod svoj od grehova njihovih.“ (Matej 1:21); „a ženi govorahu: sad ne verujemo zbog tvog kazivanja; sami smo, naime, slušali i znamo da je ovaj čovek zaista Spasitelj sveta.“ (Jovan 4:42).

Otac čini sve ove stvari kroz Sina koji je Njegov posrednik.

Sveti Duh je onaj kroz koga Otac čini sledeća dela:

1) stvaranje i održavanje univerzuma

„Zemlja je bila prazna i pusta, i nad površinom vodenog bezdana prostirala se tama, a Božiji Duh delovao je nad površinom voda.“ (Prva Mojsijeva 1:2); „Duhom svojim,nebo je uglačao...“ (Jov 26:13); „Pošalješ li Duh svoj, nastaju...“(Psalam 104:30);

2) božansko otkrivenje

„Imam još mnogo da vam govorim, ali sada ne možete da podnesete. A kad on dođe, Duh istine, uputiće vas u svu istinu; jer neće govoriti sam od sebe, nego će govoriti ono što sluša, i najaviše vam šta će doći. On će me proslaviti, jer će uzeti od mojega i javiti vam. Sve što Otac ima – moje je; zbog toga rekoh da će uzeti od mojega i vama javiti.“ (Jovan 16:12-15);

„Koja u drugim naraštajima nije bila obznanjena ljudskim sinovima koa što je sada Duhom otkrivena njegovim svetim apostolima i prorocima.“ (Efescima 3:5); „Jer nikad proroštvo ne bi čovečijom voljom,nego su Svetim Duhom nošeni sveti ljudi govorili od Boga.“ (2 Petrova 1:21);

3) spasenje

„Što je rođeno od tela – telo je, a što je rođeno od Duha – duh je.“ (Jovan 3:6); „Spasao nas je ne na osnovu dela koja smo mi učinili u pravednosti, nego po svojoj milosti – banjom koja preporuča i obnavlja Duhom Svetim.“ (Tit 3:5); „Koji su izabrani po providenju Boga Oca,osvećenjem Duha, na pokornost i kropljenje krvlju Isua Hrista: blagodat vam i mir u izobilju.“ (1 Petrova 1:2); i

4) Isusova dela

„Duh Suverenog Gospoda na meni je, jer me je Gospod pomazao da objavim dobru vest krotkima. Poslao me je da zavijem rane onima koji su slomljenog srca, da objavim slobodu zarobljenima i otvaranje očiju zatvorenima.“ (Isaija 61:1); „Znate Isusa iz Nazareta, kako ga je Bog pomazao Duhom Svetim i silom. On je prošao čineći dobra i lečeći sve koje je đavo savladao, jer je Bog bio s njim.“ (Dela 10:38).

Znači Otac čini sve ove stvari, silom Svetog Duha.

Ni jedna od popularnih ilustracija nije u potpunosti tačan opis Trojstva. Jaje (ili jabuka) nije dobra ilustracija jer su ljuska, žumance i belance delovi jajeta a ne jaje za sebe. Otac, Sin i Sveti Duh nisu delovi Boga, svaki od njih je Bog. Ilustracija sa vodom je malo bolja ali još uvek nedovoljno adekvatna da opiše Trojstvo. Tečnost, vodena para i led su tri forme vode. Otac, Sin i Sveti Duh nisu forme Boga, svaki od Njih je Bog. Tako da, dok nam ove ilustracije mogu dati sliku Trojstva, slika nije u potpunosti ispravna. Jedan beskonačan Bog se ne može u potpunosti opisati jednom ograničenom ilustracijom. Umesto da se fokusiraš na Trojstvo, pokušaj da se usmeriš na činjenicu Božije veličine i beskonačno više prirode od naše. „O dubino bogatsva i mudrosti, i znanja Božijeg! Kako su nedokučljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putevi! Jer ko je upoznao Gospodnju misao? Ili ko je bio Njegov savetnik?“ (Rimljani 11:33-34)

Za dodatne informacije o ovoj temi, kao i o načinu na koji možete proučavati Sveto pismo, obratite se na sledeću adresu:

Anglikanska crkva Sv. Trojice (REC/ACNA)
Višegradska 23, 11000 Beograd
www.anglican.rs
Email: rec.srb@gmail.com
Telefon: +381(0)612558056